

«بسمه تعالی»

فهرست نگارش اصولی مستندها و گزارش‌های علمی فارسی

ویژه کارشناسی
گروه مهندسی کامپیوتر
دانشکده فنی و مهندسی

دانشگاه شهرکرد

تابستان ۱۴۰۳

توجه به جزئیات و دقت بالا در نگارش مستندات و متون علمی بسیار مهم است. محقق می‌بایست پس از نگارش متن، چندین بار به صورت‌های مختلف (چاپی یا غیر چاپی) متن را خوانده و ویرایش کند و در آخر از شخص دیگر برای خوانش و ویرایش نهایی متن کمک بگیرد چراکه اشکالات ریز املائی و نگارشی به دلایل مختلف از چشم نویسنده پنهان می‌ماند. در جدول زیر لیست مواردی که محقق حتماً باید آن‌ها را بررسی و لحاظ کند، آورده شده‌است. فهرست زیر را به گزارش خود پیوست نمایید.

کلیات	جزئیات	نتیجه بررسی	
		رعایت شده	رعایت نشده
ساختار مستند	فصل‌بندی پایان‌نامه: فصل اول: کلیات (مقدمه) * فصل دوم: مفاهیم پیش‌زمینه و مرور کارهای مرتبط (اختیاری) * فصل سوم: روش پیشنهادی (اختیاری) * فصل چهارم: ارزیابی (تشریح پیاده‌سازی، شبیه‌سازی، تحلیل‌های انجام‌شده، اثبات و ...) (اختیاری) فصل پنجم: نتیجه‌گیری و کارهای آتی	☐	☐
	عنوان و شماره فصل حدود ۱/۳ بالای صفحه اول و چپ‌چین قرار می‌گیرد و متن از حدود ۲/۳ آخر صفحه اول شروع می‌شود.	☐	☐
	زیرعنوان‌ها در هر فصل شماره‌دار هستند. مثلاً بخش مقدمه از فصل ۲ به صورت ۲-۱ شماره‌دهی می‌شود.	☐	☐
	حداکثر تا سه شماره زیرعنوان جلو می‌رویم. در صورت نیاز به بخش‌بندی بیشتر متن از بولت یا الف، ب، ج استفاده می‌کنیم.	☐	☐
	در هر پاراگراف یک مفهوم واحد بیان شده است. جمله اول، جمله اصلی پاراگراف است و جملات بعد باید آن را تکمیل کنند.	☐	☐
حروف چینی متن و فاصله	مسائلی از قبیل یکسان بودن فاصله پاراگراف‌ها، یکنواختی فونت، شماره و فاصله قبل و بعد عناوین و اینکه زیرنویس‌ها با حروف بزرگ شروع شوند، می‌بایست رعایت شود.	☐	☐
	قبل از علائم سجاوندی مثل . ، ؛ ؛ فاصله نیست ولی بعد از آن‌ها حتماً یک فاصله هست.	☐	☐
	نشانه‌های سجاوندی مثل نقطه یا کاما، داخل گیومه قرار می‌گیرند. مثال: جمله درست: «هدف از مهندسی نرم‌افزار، تهیه‌ی نرم‌افزار طبق اصول مهندسی است.» جمله نادرست: «هدف از مهندسی نرم‌افزار، تهیه‌ی نرم‌افزار طبق اصول مهندسی است.»	☐	☐
	پرانتز یا کروشه به عبارتی که آن را محصور کرده می‌چسبد ولی از متون قبل و بعد خود یک فاصله دارد. مثالاً «نوشتن یک متن علمی (به ویژه یک پایان‌نامه) نیاز به دقت، تمرکز و مرور چندین باره متن دارد»	☐	☐

☐	☐	بولت یا متن شماره‌دار باید با یک تورفتگی همراه باشد.	
☐	☐	زیرنویس‌های انگلیسی چپ‌چین و زیرنویس‌های فارسی راست‌چین هستند.	
☐	☐	برای کلمات انگلیسی در متن از فونت یکسان استفاده می‌شود. معمولاً از Times New Roman استفاده می‌شود.	
☐	☐	شماره فونت انگلیسی دو شماره کمتر از فونت فارسی هستند.	
☐	☐	جملات انگلیسی کامل (مثل عنوان و مراجع انگلیسی) چپ‌چین هستند.	
☐	☐	بعد از زیرعنوان‌ها کالن (:): قرار نمی‌گیرد.	
☐	☐	همه فرمول‌ها با فرمول‌نویس نوشته شده‌اند و هر فرمول شماره دارد. متغیرهای مورد استفاده در فرمول‌ها و در متنی که آن‌ها را توضیح می‌دهیم/یتالیک هستند.	
☐	☐	از معادل‌های فارسی درست برای کلمات استفاده شده‌باشد. در صورت امکان از واژه‌نامه‌های تخصصی مثل واژه‌نامه انجمن رمز یا <u>واژه‌نامه انجمن کامپیوتر</u> استفاده شود.	ملاحظات
☐	☐	کلمات اختصاری و کلمات انگلیسی که ترجمه شده و ترجمه متداولی نیستند، در اولین مرتبه زیرنویس شوند.	ترجمه کلمات انگلیسی
☐	☐	اسامی مؤلفین خارجی، فارسی نوشته شده و در اولین ظهور زیرنویس انگلیسی آن‌ها ذکر شود.	
☐	☐	شکل‌ها و جداول اقتباسی مورد استفاده در متن به زبان فارسی ترجمه شوند.	
☐	☐	شکل‌ها از لحاظ ظاهر و اندازه مناسب‌سازی شوند.	
☐	☐	هر شکل و هر جدول شماره و توضیح (Caption) فارسی دارد.	شکل‌ها و جداول
☐	☐	توضیح شکل‌ها زیر آن‌ها و توضیح جداول بالای آن‌ها و به صورت وسط‌چین است.	
☐	☐	حتماً قبل از ظاهر شدن شکل یا جدول در متن به آن ارجاع داده‌شود.	
☐	☐	شکل‌ها و جداول در محل‌های مناسبی از صفحه قرار گیرند.	
☐	☐	رسم‌الخط فارسی، جدانویسی کلمات و استفاده از فاصله مجازی رعایت شود. برای مثال «می‌شود» صحیح است؛ نه «می شود» و نه «میشود».	طرز نگارش فارسی
☐	☐	اعداد کمتر از ده در متن به صورت حرفی نوشته می‌شوند مگر در ارجاع به شکل‌ها، جدول‌ها و فصل‌ها.	
☐	☐	برای نوشتن مراجع از یک استاندارد مشخص استفاده کرده و همه جا آن را رعایت کنید. برای مثال اگر از استاندارد IEEE استفاده می‌کنید، مرجع‌دهی باید به شکل زیر باشد: M. Lindvall and I. Rus. "Process diversity in software development," <i>IEEE Software</i> , vol.17, no.4, pp.14-18, Jul/Aug 2000.	مرجع‌دهی صحیح
☐	☐	اخلاق علمی در مرجع‌دهی باید رعایت شود. مگر در موقع نقل قول مستقیم، هیچگونه متنی حتی یک پاراگراف نباید از عین متن دیگر کپی شود. ترجمه عین متن دیگران به فارسی هم همین حکم را دارد. هر جا نیاز به اشاره به کار دیگران داشتیم باید به انشاء خودمان باشد و حتماً به صورت مناسب مرجع‌دهی شود.	
☐	☐	فهرست مراجع به صورت استاندارد و با اطلاعات کامل تهیه شود؛ به ویژه ارجاع به مراجع وبی به صورت استاندارد باشد.	

☐	☐	شماره مراجع در متن فارسی باشد.
☐	☐	در انتهای عنوان شکل‌ها یا جدول‌هایی که از مراجع اقتباس شده‌اند، شماره مرجع ذکر شود.
☐	☐	نیازی به ذکر عنوان مرجع در متن نیست. فقط شماره مرجع کافی است. در صورت نیاز اسم نویسندگان ذکر شود. مثال: «ساداتی و همکارانش در [۱۲] فلان روش را ارائه داده‌اند.»
☐	☐	هرجا از عین متن دیگران استفاده کردیم، آداب نقل قول مستقیم (Direct quoting) رعایت شود. یعنی عبارات نقل قول شده در یک خط جدا، داخل گیومه و با تورفتگی مناسب است. علامت نقل قول در فارسی «گیومه» است. از علامت "دابل کوتیشن" استفاده نکنید.